

The Chazzan's Dilemma

TABLE OF CONTENTS

PRECEDENT FROM THE SHEMA	1
FOR THE CHAZZAN OR THE INDIVIDUAL	2
REPEATING WORDS	3
SEEKING MERIT	6
CHABAD CUSTOM	7

Precedent from the Shema

The Talmud¹ addresses the issue of repeating the words "מודים" and "שמע" in the Davening and mentions two different forms of repetition. One form of repeating is considered merely disgraceful, while another form of repetition must be silenced.

The medieval commentators differ on how to characterize the two forms of repetition. *Rashi*,² *Tosfos*,³ *Rashba*,⁴ *Rabbeinu Yonah*⁵ and *Meiri*⁶ hold that it is

(1) ברכות (לג, ב): "מודים מודים – משתקין אותו. אמר רבי זירא, כל האומר שמע שמע – כאומר מודים מודים דמי. מיתיבי: הקורא את שמע וכופלה – הרי זה מגונה. מגונה הוא דהוי, שתוקי לא משתקין ליה! – לא קשיא: הא – דאמר מילתא מילתא ותני לה [כל תיבה ותיבה חוזר ושונה – מגונה הוי, שתוקי לא משתקין ליה, שאין זה דומה למקבל עליו שתי מלכיות, אלא למתלוצץ, אמר פסוק שלם ותני ליה – משתקין ליה, דמחזי כשתי רשויות, רש"י], והא – דאמר פסוקא פסוקא ותני ליה. אמר ליה רב פפא לאביי: ודילמא מעיקרא לא כוון דעתיה, ולבסוף כוון דעתיה? – אמר ליה: חברותא כלפי שמיא [מנהג שנוהג אדם בחברו ינהג אצל המקום, ולא יזהר בתפלתו] מי איכא? אי לא כוון דעתיה מעיקרא – מחינן ליה [כלומר: מלמדין אותו ושיכין ומכין אותו אם ירגיל בכך] במרזפתא [קורנס, ותשם את המקבת ביד המתרגמין מרזפתא (שופטים ד')] דנפחא עד דמכוין דעתיה".

(2) ברכות שם: "מגונה... דאמר מילתא מילתא ותני לה [כל תיבה ותיבה חוזר ושונה – מגונה הוי, שתוקי לא משתקין ליה, שאין זה דומה למקבל עליו שתי מלכיות, אלא למתלוצץ, אמר פסוק שלם ותני ליה – משתקין ליה, דמחזי כשתי רשויות, רש"י]."

(3) תוס' (ברכות שם) חולק על דעת רבינו חננאל (הובא לקמן): "אך לשון הגמרא לא משמע כפירושו".

(4) רשב"א (ברכות שם) חולק על דעת רב האי (הובא לקמן): "אבל שאר המפרשים פירשו בהיפך".

(5) רבינו יונה (ברכות כג, ב): "ורבני צרפת ז"ל מפרשים בהפך שאם אמר כל הפסוק וכופלו משתקין אותו אבל כשאומר מלה אחת בלבד וכופל אין משתקין אותו דדמי כמי שלא כוון תחלה וחוזר פעם אחרת בכונה".

"ולפי זה הפי' קשה מה שנהגו לכפול בסליחות פסוק של שמע ישראל אלא שאומרים שכיון שמנהג אבותיהם בידיהם מכמה שנים ואומרים אותו כל הקהל מוכחא מילתא שאינם עושין לכוונת ב' רשויות ולא חיישינן להכי וכן מה שאומרים כמה פעמים ה' הוא האלהים כיון שמצינו שהפסוק כופל אותו אין לחוש".

(6) מאירי (ברכות שם): "אם אמר מודים מודים משתקין אותו הואיל וכפל הדבר במקום שאין לומר בו שמתוך היאוש הוא עושה שהרי כל אדם מוחזק לכוין כשהוא מגיע למודים יש לפקפק בו שהוא נמשך אחר שתי רשויות משתקין אותו ובגמ' אמרו שהאומר שמע שמע משתקין אותו אם אמר פסוק שלם וכפל אותו ואלתרא אבל אם הוא כופל מלה מלה אין משתקין אותו אלא שהדבר מגונה".

